ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/432
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ސަލްމާން ޒާހިރު / [illegible] ތ.ދިޔަމިގިލި
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: [illegible]

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
އިސްފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible]

ނިންމި ތާރީޚު: 26 ޝަޢުބާން 1446
26 ފެބްރުއަރީ 2025

ހައިކޯޓުގައި ޝަރީޢަތް ނަޒަރުސާނީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 25 ޛުލްޙިއްޖާ 1443 / 24 ޖުލައި 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޝަރީޢަތް:

- **ނަންބަރު:** 21/N4C/2019
- **ނިންމި ކޯޓު:** ކޮޅުމަޑުލު ދިޔަމިގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** [illegible][1]
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 12 ޑިސެންބަރު 2019
- **ނިމުނު ތާރީޚު:** 18 އޮގަސްޓް 2022

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

[illegible] / [illegible]، ތ.ދިޔަމިގިލި

ވަކީލް: [illegible]

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ވަކީލް: ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އަލްއުސްތާޛު
[illegible] އިބްރާހީމް، ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އަލްއުސްތާޛު
ހުސައިން [illegible]، ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އަލްއުސްތާޛު
އިބްރާހީމް [illegible]، ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible]

---

[1] ޖިނާއީ - [illegible] - ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) - [illegible]

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު

ތަޢާރަފު:

1. މިއީ، ކޮޅުމަދުލު ދިޔަމިގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 ޤަޟިއްޔާ [illegible] [illegible] ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ [illegible] [illegible] [illegible]، ތ.ދިޔަމިގިލި، [illegible] / ސަލްމާން ޖާބިރު[1] ("ސަލްމާން ޖާބިރު" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް") ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖެނެރަލް ("[illegible]" ނުވަތަ "[illegible] [illegible]") ގެ [illegible].

މައްސަލައިގެ ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް:

2. ސަލްމާން ޖާބިރު ތ.ދިޔަމިގިލީގައި [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުން [illegible] މައުލޫމާތު ފުލުހުންގެ އިންޓެލިޖެންސަށް ލިބިފައި ވެއެވެ. މިގޮތުން [illegible] މައުލޫމާތާއި ގުޅިގެން، އޭނާ ހޯދުމަށް 26 އޮކްޓޫބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު 20:50 [illegible] ފުލުހުން ތ.ދިޔަމިގިލިއަށް ދިޔައެވެ. އެތަނުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ތ.ދިޔަމިގިލީ [illegible] ސައިކަލްގައި މީހާ [illegible] މަޑުކުރިއެވެ. އަދި [illegible] ބޭގު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުން [illegible]

3. [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުން [illegible] [illegible] ފުލުހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] 03 (ތިނެއް) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުލުހުން [illegible] އަދި [illegible] ބަރުދަނުގައި 35.4660 ގްރާމް [illegible] [illegible] [illegible].

---

[1] ދ.ރ.ކ. ކާޑު ނަންބަރު: A238662

4. އެހެންކަމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ ބަލާބަލައި، އެމާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ގައިމުވާން ޖިނާއީކުރުމުގެ ދަރުމަ ސާބިތުވާން ޖަރީމާގެ މައްސަލަ ކޯޓުތަކުގެ ދިރާގުގައި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި ހިއްސާކުރެވޭ ޢުޤޫބާތް.[2] އިތުރުއަށް ބެލުމަށްފަހު ދަށު ކޯޓުން ނިންމި، މިކަން އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކުން މިންވަރަށް ސާބިތުވާން ޖަރީމާގެ މައްސަލަ ސާބިތުވާކަމަށެވެ.

ކޯޓުތަކުގެ ދިރާގުގައި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން ނިންމި ގޮތް:

5. ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ބަޔާންކުރުމާ ދައުވާ، ކޯޓުތަކުގެ ދިރާގުގައި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:

21/N4C/2019 ގެ ޝަރީޢަތް ބަލައި ހުކުމް ކޮށްފައިވަނީ،

"ދައުވާގެ ދައުލަތުން، ނ.ދިރިއުޅޭ ޔޫނިޓް ސާބިތުވާން ޖަރީމާގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވާ ގައިމުވާން ޖިނާއީކުރުމުގެ ކުރުގެ ދައުވާއި ބުނެފައި، ޝަރީޢަތުން ޖިނާއީކުރުމުން، 26 ޑިސެމްބަރު 2019 ވަނަ ދުވަހު 20:50 އެހާކަންހާއިރު، މީނާ ނ.ދިރިއުޅޭގޮތުގައި ވާހަކައިގައި މަސްތުވާތަކެއްޗާ ބެހޭ ކަންކަމުގައި ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ މަސައްކަތު ކުރަމުންދާ އިންޓެލިޖެންސް ޓީމާއި ބުނެފައި، ފުލުހުން ނ.ދިރިއުޅޭ ގޮތަށް، މީނާ ހުރިގޮތުން ދިރިއުޅޭ ޕާކިންގ ސަރަހައްދުގައި މީހަކަށް އެގޮތް ބަލާ ފުލުސް ކޮށްކަމުގައި ފުލުހުން ފުރުމަށް މި ފާރަވެރިކަމުގައި ފުލުހުންގެ ބަލައިގަތުމާއި، އެހެންވެސް ދައުލަތުގެ މަސައްކަތް ކުރުމުން، ފުލުހުން މީނާ ހުއްޓުވައި، މީނާ ބަލައިގަތުމުގެ ކަމަށް ފުލުހުން ހަމައި، އަލަށް ފާހަގަކުރެއްވި، އެކަމުގެ ތެރޭގައި 03 (ތިނެއް) ނަމްބަރު ޕާކެޓް ގައި 35.4660 ގްރާމް ގައިމުވާން ހިފަހައްޓާ އޮތުމުގެ ތަހުގީގަ ނިމުމާ ދައުލަތުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާއި ބަލާބަލައި، އެމާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ދައުލަތުން ކުރާ ގައިމުވާން ޖިނާއީކުރުމުގެ ކުރުގެ ދައުލަތުން، ސާބިތުވާން ޖިނާ އިންކާރުކުރަމުންދިޔަ، ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކުގެ ބަލައި، މަސްއޫލިއްޔަތު ހިފެހެއްޓުމާއި ބަލައި ބަލައިދެވުނު، މީގެ ދިރިއުޅުމުގެ ޖިނާއީކުރުމުގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވާ މައްސަލައެއްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި،

(1) ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާއި ބަލާބަލައި، އެމާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ގައިމުވާން ޖިނާއީކުރުމުގެ ކުރުގެ، ނ.ދިރިއުޅޭ ޔޫނިޓް ސާބިތުވާން ކުށްވެރިވާކަން ކަނޑައަޅައި،

---

[2] ދައުލަތު ހުސައިނަށް ވާދު (ކޮމިޝަން ނަންބަރު 1969/2019/N/1)

(2) މިކަމުގެ އަދަބުގެ ގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) ގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ބަޔާންކުރާ އަދަދުގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ތ.ދިޔަމިގިލި ފެހިއަރި ސަލްމާން ޢަލީ 24 (ސައުވީސް) އަހަރާއި 11 (އެގާރަ) މަހާއި 25 (ފަންސަވީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ޖަލަށް ލުމާއި -/100000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާގެ ޖޫރިމަނާ ކުރުމަށް ހުކުމްކޮށް،
(3) މިގަޟިއްޔާ ދިމާވި (18 އޯގަސްޓް 2022) އިން ފެށިގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ވޮލަންޓަރީ އިންޓަރވެންޝަން ޕްރޮގްރާމް އެޑިކްޝަން ތ.ދިޔަމިގިލި ފެހިއަރި ސަލްމާން ޢަލީގެ އަރިހުގައި ހުކުމްކުރުން މި ޝަރީޢަތް ނިންމައިފީމެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތައް:

6. ކޮޅުމަޑުލު ދިޔަމިގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 ޤަޟިއްޔާ ބައްލަވާ ގާޟީން ނިންމުމުން، އެނިންމުމުގައި ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ، އެޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށްޓަކައި ޝަރީޢަތާ ނުކުތާތައް ހައިކޯޓުގެ ފޯމުން ހުށަހަޅައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ނުކުތާ ވަނީ ދެ ނުކުތާއަކަށެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި؛

6.1. ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ: ކޮޅުމަޑުލު ދިޔަމިގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ހުކުމް ސާދިރުކުރުމުގެ ކުރިން ހުކުމަށް ތަހުމަތުކުރެވިފައިވާ ފަރާތުގެ ހާލަތު ނިންމާފައިވަނީ ހުކުމްކުރުމުގެ ކުރިން ރިޕޯޓު ހޯދުމަށް އަމުރުނުކޮށް، އަދި ހުކުމްކުރުމުގެ ކުރިން ދޭ ރިޕޯޓު ނެތި، ހުކުމްކުރުމަށްޓަކައި ޝަރީޢަތުގެ ކަންތައްތައް ބެލުމާ ގުޅޭ ގަވާއިދު ނަންބަރު SC-REG-01-2021 (ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޚިލާފަށްކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

6.2. ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކޮޅުމަޑުލު ދިޔަމިގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ހިމެނޭ މަސްތުވާތަކެތީގެ ހިއްޖަތު ސާބިތުވެފައި ނުވާކަމަށް މައްސަލަ ސާބިތުކޮށްފައި ނުވާކަމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އެކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވ. އިބްރާހީމް ނާޒިމް) ގައި

ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދި 2016/SC-A/21 (އަޙްމަދު ޙަލީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް) ގައި ދަމަހައްޓާ ތަފްސީލުކޮށްފައިވާ މިންގަނޑަށް އެތަކެތި ސާބިތުވާން ޖެހޭނެ އަތުގައި ބެލެހެއްޓުމުގެ ވާއްދި އަދި ޙަޤީޤީ ނުކުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ މިންވަރަށް ސާބިތުވާ މިންވަރަށް ހުރި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރީޢަތްތަކުގެ ހުކުމް ނިންމާފައެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތައް:

7. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލުކޮށް އިސްތިއުނާފީ ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލު ޚުލާޞާ ގޮތުގައި ސުޕްރީމްކޯޓުގެ މަޖިލީހުގައި ބަޔާންކޮށްދިން އެނގޭގޮތުން، އެނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. މިވާހަކަތަކުގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނިޔާގައި ހިމެނޭ ބައެއްކަމަށްވާތީ، ޚުލާޞާ ގޮތުގައި އެކަންކަން ބަޔާންކުރަމެވެ.

މިގޮތުން؛

-7.1 އިސްތިއުނާފީ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ ތަފްސީލުކުރަމުން އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވަނީ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ހުކުމް ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުންތަކާއި އެކީގެ ތަރުތީބު އެއީ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ މަޖިލީހުގައި އަނގަބަހުން އިއްވުންޖެހޭ އެއްޗެއްކަމަށާއި އަދި އިއްވުމަށްފަހު ހުށަހެޅުމަށްޓަކައި ވަރަކަ ދަށުކަމަށް ފުރުޞަތު ދެނިގަނޑުކަމަށް. އަދި ހަރަކާތަކުން ތިމިގެންވާ އިތުބާރާއި އެކަމަށް ނޫ ހުކުމަށް ބަލާ ގޮތުގެ ތަފްސީލުކަމަށާއި އެއްކަލަ ދ ހުކުމަށް ނިޔާގެ ގެތުން އިއްވުމަށްޓަކައި ގެތުގެ ނިރުނިކުތަކަށެވެ.

ނަމަވެސް މައްސަލައިގައި 26 ޖަނަވަރީ 2020 ވަނަ ދުވަހު އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ކުރިން ހުށަހެޅުނު ހުށަހެޅުންތައް ކަމަށްވާ ޤާނޫނު މުއްދަތުގެ ހުށަހެޅުއްވިކަމަށްވުރެ، އެހުށަހެޅުންތައް ސުޕްރީމްކޯޓުގައި އިއްވުމުގެ ހުކުމަކީ ލިޔުމުންވާކަމުގައި، މިހުށަހެޅުންތަކަކީ ޕްރޮސިކިއުޝަނުން 09 ފެބުރުވަރީ 2020 ގައި ލިޔުމުން ހަމައި ލިޔުއްވިކަމަށްވުރެ، މިރަޖުއްވުމާއި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތަށް

ހަވާލުކޮށްފައިވާކަމެވެ. އަދި [illegible] ޝަރީޢަތުގެ އެއްވެސް [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމާފައިވާކަމެވެ.

7.2- މިކަންކަން ތަފްސީލުކުރަމުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

7.3- އިސްތިއުނާފީ [illegible] ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، މުޅި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

7.4- މިކަންކަމުގެ ތަފްސީލުތަކުގައި ބަޔާންކުރަމުން ބުނެފައިވާ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހުރަހެއް ނެތިކަމަށް ވީ ދުވިހުންގެ ހުކުމަކުން ސާބިތު ނުވާކަމާއި، އެވިހުން ވީވީ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ފަހަރުގައި 10 ވުޖޫ ދުވަހުގައި ކަމަށާއި އެއްކަ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ވޯރުގެ ޗޯކުގެ އަދި ފިޔަވައި އިތުރު އަހްދެއް ނެތިކަމަށް ހުކުރިއާ އާސިފު ބުނެފައިވާކަމަށް. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގައި އަޑުއިވިކަމަށް ބުނެފައިވާ ބަޔާންތަކުގައިވެސް އެފަރާތުގެ އަޑުފުރި ބާރުލީ ފުރުޞަތު ފޯރުކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށް ދެފަރާތް އެއްބަސްވާކަމަށް ދެއްކުމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމަށް. އަދި އިސްތިއުނާފުގައި އެކަށީގެން ނުވާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހުކުމާ އަރާނެ ކަމުގައިވާތީ ސަބަބުން ދޭހަވާ ގޮތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސާބިތުކުރާ ބަޔާންތަކުގައި ހިނގާފައިވާ ދެރައެއް ދިނުމުގައި ސާބިތު ނުވާނެކަމަށް.

7-5 ބަޔާނުގެ ބާރުގަދަކަމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ޝަރީޢަތް ނިމިކަމަށް ބަލައި ހުކުމުގައި، އެޝަރީޢަތް އާއްމު ބައިކަން ފާޅުކުރި ޤަރާރު ދެނެގަތުމެވެ، އެޝަރީޢަތް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތް ގެވާލުފު އިތުރު ދެނެގަތުމެވެ، ހަމައެކަނި ހުކުމުގައި ހުރި އެއްބަސްވުމުގައި އެކުލަވާލި ހިއްސާގެ މައްޗަށް ދާނެ ސާބިތުވެ ނުވާނެކަމަށް.

އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުފުލާފައިވާ ނުކުތާ:

8. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މިމަޢްލޫމާތު އުފުލައިދީ، ކުރީގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 މަޝްވަރާގެ ބައްދަލު ބޭއްވުމުގެ ޔައުމިއްޔާ، އެމަޝްވަރާގައި ބައިވެރިވީ ބޭފުޅުން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައެޅިގެން ނުވަތަ މަޝްވަރާގައި ނިންމާފައި ބޭއްވުނު ނިންމުމެއްކަމަށް ކަނޑައެޅިގެންނެވެ SC-REG-01-2021 (ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ރެގިއުލޭޝަން އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އެއްގޮތަށް ސުޕްރީމްކޯޓް ހިންގުމުގައި މަޝްވަރާ ދަށުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތައް:

9. އިސްތިއުނާފު ހައްޤުވާ ޕްރޮސިކިއުޝަނުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތަކުގެ ޖަވާބު ލިޔުމުން ހުށަހަޅާފައިވާއެވެ. އަދި [illegible]

[illegible]

-9.1 އިސްތިއުނާފުގެ ފުރަތަމަ ނުކުތާގެ ހައްޤުގައި ޕްރޮސިކިއުޝަނުގެ ފަރާތުން [illegible]

ސަބަބެއްނޫންކަމަށެވެ. އަދި އެ އަޑުއެހުން ނުބޭއްވުމުގެ ސަބަބުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އަސާސީ ޙައްޤެއް ގެއްލިގެން ގޮސްފައިނުވާކަމެވެ.

9.2- އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާގެ ޙައްޤުގައި ޕްރޮސިކިއުޝަނުގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހަވާލާދީފައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ދެ ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] މައްސަލަ ސާބިތުވާނެ ގޮތް [illegible]. އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ [illegible].

9.3- މީގެ އިތުރުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] ކަންތައް ހުރިކަމަށް [illegible] ސާފެއް ނުވާކަމެވެ. މިމައްސަލައިގައި [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible].

އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތް:

10. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މިމައްސަލައިގަ އެދިފައިވަނީ، ކޮޅުމަޑުލު ދިއަމިގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 ޤަޟިއްޔާއަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތަށް ނިންމާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމުގައި އެޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމަށް ބަދަލެއް ގެނައުމުގެ ބޭނުމެއް ނުޖެހޭކަމަށް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން:

11. މިމައްސަލައާއި ގުޅިގެން ކޮޅުމަޑުލު ދިއަމިގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، އެމައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ސަފްވާން ޖާބިރުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، [illegible] ގުޅިގެން ދެފަރާތުން [illegible] ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާއި ގުޅުންހުރި އެންމެހައި ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންކަން ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

ޚުލާޞާ ނުކުތާ:

12. އިސްތިއުނާފީ ޚުލާޞާ ނުކުތާގައި [illegible] ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] އިސްތިއުނާފުން [illegible]؟

13. ސަފްވާން ޖާބިރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަފްވާން ޖާބިރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ޕްރޮސިކިއުޝަނުން ކުރި ދަޢުވާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް [illegible] [illegible] [illegible] ސަފްވާން ޖާބިރަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ސަފްވާން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ފަނޑިޔާރު ނިންމިގޮތް ސަފްވާން ޖާބިރުއަށް އަންގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގެންދެވޭނެކަމަށް ނިންމިކަން އޭނާއަށް އެންގިކަމަށް [illegible].

14. ސަފްވާން ޖާބިރުގެ ފަރާތުން، ޝަރީޢަތުގެ ރިކޯޑް [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުން [illegible] ނިންމި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަފްވާން ޖާބިރުގެ ފަރާތުން [illegible] [illegible] 10 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible].

15. ސަފްވާން ޖާބިރުގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ ރިކޯޑް [illegible] [illegible] 26 ޖުލައި 2020 ގައެވެ.[3] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10 ފެބުރުވަރީ 2020 ގައެވެ.[4] މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 02 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައެވެ.[5] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، 17 އޮގަސްޓު 2022 ގައި ކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.[6]

16. ޤާނޫނު ނަންބަރު 21/2020 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)[7]އަށް 3 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)އިން، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާ އިސްލާހުކޮށް، ކުރެވިދިޔަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު ތަސްދީޤުކޮށް އަމަލު ކުރަންފަށާފައިވަނީ 22 ސެޕްޓެމްބަރު 2020 ދުވަހުއެވެ. އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] ޝަރީޢަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] 02 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައެވެ. އެ ނިންމުމުގެ [illegible] ހިނގާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި، ޝަރީޢަތުގެ [illegible] ނިންމުމެއް، އެ ނިންމުން ނިންމާ [illegible]

---

[3] ޝަރީޢަތުގެ ރިކޯޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[4] ޝަރީޢަތުގެ ރިކޯޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[5] 21/N4C/2019 ޝަރީޢަތުގެ ރިކޯޑް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[6] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: N4C-A/95/2022/1 (18 އޮގަސްޓު 2022) [illegible].

[7] "[illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު"[illegible] [illegible].

ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފު ކުރަންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އާއިސަތު އާދިލާ ސަޢާދަތު[8] ޤަޟިއްޔާގައި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ކުރިން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގެ ފުރުޞަތުތަކެއް، އެ ޤާނޫނަށް ގެނެވުނު 3 ވަނަ އިސްލާހުން ހަނިކޮށްފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވެއެވެ.[9]

17. ކޮލުމަޑުލު ދިޔަމިގިލި ޑިސްޓްރިކްޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 21/N4C/2019 ޤަޟިއްޔާ، އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވަނީ 18 އޮގަސްޓް 2022 ދުވަހުކަމަށްވާއިރު، 02 ޑިސެމްބަރ 2020 ދުވަހުން ފެށިގެން 18 އޮގަސްޓް 2022 ދުވާލާ ދެމެދު ގާތްގަނޑަކަށް 1 (އެކެއް) އަހަރާއި 8 (އަށެއް) މަސްދުވަސް ހޭދަވެފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ބަޔާންވެ ޖާރީކުރުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާފައިވާ ފުރުޞަތު އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގައިވާ ޤާނޫނީ ބަރޯސާވި، އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ މުއްދަތު ފަހަނައަޅައި ދިއުމަށްފަހު ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާއަކަށްވާތީ، ސަރީޙަގެ ކުރީގެ ހުކުމުގެ ނިންމުމާ ގުޅިގެން އަމަލުކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނީ ބަހުސަށް މި މައްސަލައިގައި އެއްވެސް ގޮތެއް ނިންމާކަށް ނުކެރޭނެއެވެ. އަދި މިގޮތުން އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާގެ ނިންމުންތަކެއް، މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށްޓަކައި، މަސްލަހަތާ ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުންތަކުގެ ތެރެއިން އިސްތިއުނާފީ ބަލާ އުޞޫލުން، ޤާނޫނީ ބާރު އިސްތިއުނާފީ ޤަޟިއްޔާކަން ބަޔާންކުރުމުގެ ސަބަބުން، ޖިނާއީ އަދުލުގެ ނިޔާ ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ އަދި ގަބޫލުކުރެވޭކަމުން ދުރަކަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށްޓަކައިކަމަށް ދެކެމެވެ.

18. ވީމާ، ބަޔާންވެ ދިޔަ ހުކުމަކީ ހުކުމް ކުރެވުނު 02 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައި ނިންމި ނިންމުން ނިންމަވާފައިވަނީ އަޑުއެހުމުގެ ނިޔާއިދަށްކޮށްފައިވާތީ، އެއްބަސްވުމުގައިވެސް ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރަން ޙައްޤުވެސް އަދި މިނިވަނުގެ ލިބިދޭ މުއްދަތަކީ، 10 (ދިހައެއް) ދުވަސްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފުރުޞަތުދިނުމާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނާއި ޚިލާފަށް ގެނެވިފައިވާ އިސްލާޙަކާކަން ލާޒިމުވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ބަޔާންވެ

---

[8] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/42,43 ޤަޟިއްޔާ.

[9] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/42,43 ޤަޟިއްޔާގެ 18 ވަނަ ނުކުތާ.

ޝާހިދުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި ބަޔާން ކުރާ ވާހަކައަކީ އިސްތިއުނާފުގެ މުއްދަތު ބަންދުވުމާއި ނުކުތާއެއް ކަމަށްވާތީ، އިސްތިއުނާފީ އެ ނުކުތާ ބެލުމަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން މިކޯޓުން މިހާރު ކުރިމަތިވުން ކަމެއް ނޫނެވެ.

19. އަދި ހަމައެހެންމެ، ސަރުކާރުގެ ކުރިން ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމުގެ އަޑުއެހުމުގައި ނުކުތާތަކުގައި ކަމަށް ބުނެ، ހުށަހެޅި އިސްތިއުނާފު އެނުކުތާގެ ސަބަބުން، ދަށު ކޯޓުގެ ޙުކުމަށް އަސާސުތަކުގެ ގޮތް ސަލްމާން ޝާހިދުގެ ފަރާތުން ބަޔާން ނުކުރެވުނީ، އެކަމުގެ ސަބަބުން ދަށު ކޯޓުގެ ޙުކުމް ބަދަލުވާން ނޫނީ ބާޠިލުވާ ކަމަކަށް ބުނެއެއް ނުވެއެވެ.

ދެވަނަ ނުކުތާ:

20. އިސްތިއުނާފީ ދެވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާން ކުރަނީ، ސަލްމާން ޝާހިދުގެ ޙިޔާޒަތުގެ ދަށުގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރިކަން ސާބިތުވާކަމަށް ދަށު ކޯޓުން ނިންމި އެތަކެތި ސަލްމާން ޝާހިދުގެ އަތުގައި ބެހެއްޓިކަމުގެ މާއްދީ އަދި މަޢުނަވީ ދަލީލެއް ސާބިތު ނުވަނީސް ކަމަށެވެ. މިގޮތުން، ހެކި ވަޒަން ކުރުމުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާ[10] ("އިބްރާހީމް ޝާކިރު ޤަޟިއްޔާ") އާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:2016/SC-A/21 ޤަޟިއްޔާ[11] ("އަޙްމަދު ރަޝީދު ޤަޟިއްޔާ") ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލު ނަގަހައްޓާފައި ނެތްކަމަށެވެ.

21. މިނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވަނީ، ހެކިބަސްދިން ދެ ހެކިންގެ ހެކިބަހުގައި ހުރި އެއްގޮތް ނޫން ކަންތަކާއި ތަފާތުތަކުގެ މައްސަލައެވެ. މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ސުވާލު އުފައްދަން މަސައްކަތް ކޯޓުފައިވެސް ހާދިސާ ހިނގިކަމަށް ބަޔާންކުރާ ތަނުގެ އަދިކަން ހުރި ގޮތުގެ މައްސަލަ

---

[10] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ޝާކިރު.

[11] އަޙްމަދު ރަޝީދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް.

ހެކިބަސްދިން ދެހެކިންގެ ހެކިބަހުގެ ތަފާތުގެ މައްސަލައެވެ. މިގޮތުން އުފައްދާ ސުވާލަކީ ކޮބާކަމެއް ސާފެއް ނުވެއެވެ.

22. ހާދިޘާ ހިނގިތަނުގެ އަރިހުން ހުރި ގޯތިއެއްގެ ގޮތުން ހެކިބަސްދިން ދެހެކިންގެ ހެކިބަހުގައި ތަފާތު އެބަހުއްޓެވެ. ހެކިބަސްދިން މުންޒިރު މުޙައްމަދު [illegible] އަރިހުން [illegible] [illegible] [illegible] ބުނެފައިވަނީ؛

> "އެސަރަޙައްދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެސަރަޙައްދުގައި ހުރި. [illegible]."[12]

ދެވަނައަށް ހެކިބަސްދިން މުޙައްމަދު ޢާޠިފް ބުނެފައިވަނީ؛

> "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."[13]

މިފަދައިންނެވެ.

23. ހެކިބަސްދިން ހެކިންގެ ބަޔާނުން ހާދިޘާ ހިނގިތަނުގެ އަރިހުން ހުރި ގޯތިއެއްގެ ގޮތުން ސާބިތު ކުރާ މައިގަނޑު [illegible] [illegible] ކާކުކަން (identification) [illegible] [illegible] ކުރުމެވެ. [illegible] ހެކިވެރިޔާ ކުރީން އެތަނުގައި [illegible] ހުރި [illegible]، [illegible] ނޫނީ [illegible] އެތަނަށް އަރިހަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (mistake) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

24. [illegible] ގޮތުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[12] މުންޒިރު މުޙައްމަދު 13 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި [illegible] ދިން ހެކިބަސް

[13] މުޙައްމަދު ޢާޠިފް 13 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި [illegible] ދިން ހެކިބަސް

[illegible]

25. [illegible]

- 25.1. [illegible]؟
- 25.2. [illegible]؟
- 25.3. [illegible]؟
- 25.4. [illegible]؟
- 25.5. [illegible]؟
- 25.6. [illegible]؟

[illegible]

26. ނަމަވެސް، މިމައްސަލައިގައި، ޝާހިދާ ހިނގިހާދިސާގައި އަލިކަން ހުރި ގޮތާއި ބެހޭ ގޮތުން ހެކިބަސް ދިން ފުލުހުންގެ ބަޔާނާ ހުރިނަމަވެސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ސުވާލު އުފައްދަނީ ބަޔާން ޗާރިޓަކީ ކާކުކަން ދެނެގަތުމަށް ގޮތްތަކެއް ނެތެވެ. ހެކިބަސްދިން ފުލުހުން ޝާހިދާ ހިނގިހާދިސާގައި މުޢާމަލާތު ހުރި ބަޔާން ޗާޓުގައި ކަމާމެދު އެއްވެސް ޝައްކެއް ނުކުރެވެއެވެ. އަދި އެކަމާމެދު ބަޔާން ޗާޓުވެސް ޝައްކެއް ނުއުފެދެއެވެ. ޝާހިދާ ހިނގިހާދިސާގައި ހެކިބަސްދިން ފުލުހުން ސުވާލުކުރި ތަޙުޤީޤުކުރާ ނޫނޭ އެއީ ކޮންމެވެސް އެކަން ދިނުމާ ބެހޭ ބަސްގޮތުން ޗާރިޓު ސުވާލެއް ނުއުފައްދައެވެ. ވީމާ ޝާހިދާ ހިނގިހާދިސާގައި ހުރި އަލިކަމާބެހޭ ގޮތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އުފައްދާ ސުވާލަކީ އެކަމުގެ ސަބަބުން މައްސަލައިގެ ޙުއްޖަތަށް ހަމަވެފައި ގެނެވޭނެ ސުވާލެއް ނޫނެވެ.

27. ބަޔާނާ ޗާރިޓު ސުވާލު އުފައްދައި ޝާހިދާ ހިނގިހާދިސާއާ ފުލުހުންނަކަށް ބައްލަވާކަށް މަސްއޫލިއްޔަތުކޮށްދީ ބަޔާނާ ޗާރިޓު ގުޅުވުމަށް ކުރެވޭނީ؟ އެކަމަށް ޖެއްސެ ހުކުރު ބަސްތަކެއް ބުނެވެ. މަސްއޫލު ޖަވާބު ނަން ހުރީ ފުރުޞަތުގައި ފުލުހުން ބެލުމުގެ ވިދާޅު ކާކުހެ؟ އެވިދާޅު ކާކުކަން ފުލުހުންނަކަށް ނޭނގޭނޭ ބުނެވެ. އެފަރާތުން ނަން ފުރުޞަތުގައި ހުއްޖަ އެބައްޔަށް އެފަރާތުން ބަލައި ވިދާޅު ދޭނެކަން ފުލުހުންނަށް ނޭނގޭ ނޭނގޭ؟ އަދި އެފަރާތުގައި ހުރި ކޮންއެއްޗެއްކަމެއްވެސް ފުލުހުންނަށް ނޭނގޭނޭ؟ މިއީން އެއްވެސް ސުވާލަކު އެބައްގެ އަލިކަން ހުރިގޮތާއި ގުޅޭ ސުވާލެއް ނޫނެވެ. ބަޔާނާ ޗާރިޓުގެ ފުރުޞަތު މިފަދައިން ސުވާލު އުފައްދައިނީ މިއީން އެއްވެސް ކަމެއް ބައްލަވާ ކޮންމެވެސް ތަފާތެއް ފުލުހުންގެ ބަޔާންތަކުގައި އެނގޭ ހުރި ހަމައެވެ.

28. މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ހުރިކަމެއް ބައްލަވާކަށް ފުރުޞަތު ނަން ހުރީގެ ފުރުޞަތުގައި ބެލުމުގެ އަސްލުވިދާޅު ކާކުހޭ އެއީ ފުލުހުން މިމައްސަލައިގައި ސާބިތުކުރެވޭނޭ ބަލަވެފައި ނޫނެވެ. ނަމަވެސް، އެފަރާތުން ނަން ހުރީގެ ފުރުޞަތުގައި ކޮންމެ ވިދާޅު ބެލުމުގައިވެސް، އެފަރާތުން ފުރުޞަތު ނަން ބަޔާނާ ޗާރިޓުން ހެކިބަސްދިން ފުލުހުންގެ ހެކިބަހުން ސާބިތުވެއެވެ. ފުލުހުން ހެކިބަސް ދިނީ ބެލުމަށްފަހު؛

"...ސަފްވާން ޝާހިދު ހޯދަމުން ދަނިކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސަފްވާން ޝާހިދު ފެނުނީ އަޅުގަނޑު ހަނދާންވާގޮތުން [illegible] [illegible] ގެއެއް ކައިރިން. ގަބުރުސްތާން ކައިރިގަ ހުންނަ ގެއެއް އެއީ. ސަފްވާން ޝާހިދު އެތަނަށް އައި ސައިކަލެއްގަ. ސައިކަލެއްގަ އައިސް ސައިކަލުން ފައިބާ ފާރުގައި [illegible] ކުޑަކުޑަފޮއްޓެއް [illegible] ސަފްވާން ޝާހިދަށް. އަޅުގަނޑުމެން ބުނުމުން [illegible] ހަމަ އެތާގަ ފޮށިގަނޑު [illegible] އަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު އާސިފް ސަފްވާން ޝާހިދު [illegible]...." ([illegible] މުޙައްމަދުގެ ހެކިބަސް)[14]

އަދި ހެކިބަސްދިން އަނެއް ހެކިވެރިޔާ ބުނެފައިވަނީ؛

"...އަޅުގަނޑުމެން ސަފްވާން ޝާހިދު ހޯދަމުން ދިޔައީ. ދިޔަ ދުވަހުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ސަފްވާން ޝާހިދު ފެނިފައިވަނީ [illegible] ގާތު ކައިރިއަށް ސައިކަލެއްގައި އައިސް [illegible]. އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] ސަފްވާން ޝާހިދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަފްވާން ޝާހިދު [illegible]..." (މުޙައްމަދު އާސިފްގެ ހެކިބަސް)[15]

މިފަދައިންނެވެ. ވީމާ، ސަފްވާން ޝާހިދުގެ [illegible]، [illegible] ސަފްވާން ޝާހިދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

29. [illegible] ސަފްވާން ޝާހިދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 26 [illegible] 2019 ގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަފްވާން ޝާހިދު [illegible] [illegible].

---

[14] [illegible] މުޙައްމަދު 13 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހެކިބަސް

[15] މުޙައްމަދު އާސިފް 13 ޖަނަވަރީ 2021 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހެކިބަސް

30. [illegible]

31. [illegible]

32. ދެން އޮތް ސުވާލަކީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެއްޗާއި ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] އެއްވެސް އިތުރު ހެއްކެއް އެބަހުރިތޯ؟ އެހެންނަމަވެސް، މިމައްސަލައިގައި ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެއްޗާއި ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible] ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] ބާވަތުން ޒާހިރުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

33. [illegible] [illegible] ބާވަތުން ޒާހިރުވާ މަސްތުވާތަކެއްޗާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

> "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު:17/77 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި [illegible] [illegible] މަސްތުވާ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި (ނ) [illegible] [illegible] 51

ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމަށް ޤާޟީތަކުން ޖުދާ ކުރިން ނިންމާފައިވާ ގޮތުގައިކަމަށް
ފަސޭހަކޮށް ބައްދަލުކުރަމުންދާ މި މައްސަލަ ބެލުމުގައި ކުރުވުމެވެ."[16]

މިފަދައިންނެވެ.

34. މަތީގައި ބަޔާންކުރެވުނު ފަސްއިތުރުގައި ބައްލަވާފައި އެ ފާޑުކިޔުމެއް އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއް ބަލާއިރު، މިމައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ހިއްސާތައް އަދި މަސްއޫލު އެއްޗެއްސާއި ބެހޭގޮތުން ޤާނޫނާ ގުޅޭ އިޖުރާ ގޮތުގައި އަދި މެދުވެ އާދަކަށް ކުރިން ބައްލަވާ ކަމަކުން ތަކުރާރުކޮށްފައި ސާބިތުކޮށް ދޭކަށް ނުކުރެވެއެވެ.

ނިންމަން ފެންނަގޮތް

35. މިސަބަބު ބައްޔިންކުރުމުގެ ކަންތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމުން ކޮށްފައިވާ ދިފާޢުގައި މަދުވިކަމުން ކޯޓުގެ ނިޔާވަނީ:

21/N4C/2019 ފޮދްދޫ ކޯޓުގައި ކުރިއަށްދިޔަ ޝަރީޢަތުގައި ބަލައިފައިވާ މައްސަލައިގައި ނިންމައިފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލް ކޮށްދެވުނު ކަމަށް ފެނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދާއި ބެހޭ ގޮތުން:

36. ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދާއި ބެހޭ ގޮތުން ހުކުމެއް އަރުވާ ނުކުރަމެވެ.

ޝަރީޢަތުގެ ފީއާއި ބެހޭ ގޮތުން:

37. ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދާއި ބެހޭ ގޮތުން ހުކުމެއް އަރުވާ ނުކުރަމެވެ.

---

[16] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނަސީރު) ޤަޟިއްޔާގެ 28 ވަނަ ނަންބަރު

ހުކުމް:

މަތީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކަށް [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 21/N4C/2019 ގެ [illegible] [illegible]، [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުކުމަކީ ސައްޙަ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ

އިސްފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު [illegible] ފަހުމީ